

Ik weet niet wat jullie allemaal gedaan hebben met de vakantie. Maar de dingen die via het nieuws werden doorgegeven waren behoorlijk heftig. De branden op Rhodos, de vreselijke hagel in Italië. Het noodweer in Slovenië. Om maar iets te noemen. Een kennis van ons, meldde aan het begin van de zomervakantie dat ze halsoverkop het vakantieappartement met hun gezin hebben moeten verlaten, met achterlating van alle spullen. Niets geen Zwitserlevengevoel in door brand bedreigt vakantiegebied in Zwitserland. Extreme hitte en droogte in het zuiden van Europa. De bosbranden in Rhodos of op Sicilië. Met evacuaties. Noodweer in Italië en Oostenrijk. En een week later Slovenië. Noorwegen. Recent Hawaï

Om even bij de overstromingen en de aardverschuivingen te blijven. Haal die beelden van de modderstromen en weggespoelde campings nog maar voor ogen. De meegesleurde auto's en caravans. De verwoeste huizen. Bij het lezen van de psalm moest ik meteen aan deze vakantieperiode denken. Een periode die voor de mensen die in Nederland gebleven zijn te nat was. Maar elders was het "te" gewoon buitensporig. Het natuurgeweld loopt uit de hand...

Want inderdaad de aarde wankelt, bergen lijken het te begeven. Watermassa's kolken. De krachten van de natuur zijn nauwelijks te onderschatten.

Wat is de reactie?: wanhoop klinkt door. Is het nu of nooit? Milieuorganisaties en overheden staan tegenover elkaar in de rechtbank. Of op de A12. Wat een paniek. Te midden van de verstikkende discussies en de vergeefse pogingen de boel weer in het gareel te krijgen, klinkt de toon van dit eeuwenoude lied. Kom, kom relax een beetje! Geschreven met oog op de wonderbaarlijke verlossing van God in het oude testament. Mogelijk gaat het om de belegering van Jeruzalem door de Irakese koning Sanherib, die Jeruzalem belegert had. De strijd lijkt verloren, maar dan laat God zijn macht zien en doodt in de vroege ochtend duizenden militairen van het Irakese leger. Zo bevrijdt Hij Jeruzalem. Voor de liefhebber; je vindt dat in 2 Kon. 19. Psalm 46 bedoelt die geschiedenis mogelijk met het zinnetje 'vroeg in de ochtend komt God zijn stad te hulp'.

We begonnen de dienst met een paar filmpjes uit Pakistan. Beelden van afgelopen woensdag. En ook hier gaat het over een veel breder verschijnsel. De kerk van Christus wordt in veel meer landen fysiek bedreigt. En het geweld richt zich niet alleen op de kerk. De wreedheid van de oorlog in Oekraïne is ongekend. En ook dit is lang niet de enige plaats van geweld op de wereld. Waar zal het einde zijn?

En weer zingt de psalm: kom, kom relax een beetje.

Waarom roept de psalm niet op om op de barricaden te gaan staan? Om je stem boven het geweld uit te laten komen? Er zijn christenen die dat gerechtvaardigd vinden. Die zich van aanwijzingen van de politie weinig aantrekken. Want de natuur is belangrijker dan de macht van de gevestigde orde.

Psalm 46 is een psalm in het midden van een serie. Ps 42 tot en met 49. De liederen van Korach. Deze psalm beziet de dingen die toen gebeurden en die nu gebeuren in een ander perspectief. Een hoger perspectief. Boven de ruimte en de tijd.

Ik zei het al. Midden in de Tsunami van internetbeelden over een wereld in brand en een mensheid op drift, staat dit lied met zijn kom, kom relax een beetje. In de aanhef is die toon al hoorbaar. Voor de koorleider, dus een kerklied op de wijs van 'de jonge vrouwen'. Dat klinkt zeker niet deprimerend. Een

in mijn ogen betere vertaling is: met jonge-vrouwenstemmen. Sopranen. Hoe dan ook, somber zal het niet geklonken hebben.

De psalm kent drie coupletten en een refrein. Dit is het refrein: de Heer van de hemelse machten, onze burcht is de God van Jacob. Het Luther-lied 'een vaste burcht is onze God' is hierop gebaseerd.

Echter na het eerste couplet klinkt dit refrein niet. Het is precies andersom. Het couplet begint met dezelfde boodschap als het refrein: God is een veilige schuilplaats, een betrouwbare hulp. De kern, de toon van het lied wordt meteen in het begin vervat. Het is een belijdenis. Daarom hebben we die woorden ook genoemd aan het begin van de dienst. Als een alternatief votum. Het is een oproep aan jou, om deze zinnen tot de centrale gedachte van je leven te maken. Nationale Nederlanden had ooit als slogan, wat er ook gebeurt. Maar NN moest in de kleine lettertjes meteen meegeven: resultaten uit het verleden, zijn geen garantie voor de toekomst.

Deze psalm zegt: God is een schuilplaats, een burcht, een betrouwbare hulp en het verleden bewijst dat Hij dit tot in eeuwigheid is. Inderdaad. In het middenstuk, het tweede couplet kijkt de psalm terug. Er wordt een paradijselijke sfeer neergezet. De toon van de hof van Eden grote rivier die in vier stromen vertakt klinkt door. En het gaat over de stad van God. Jeruzalem springt dan in gedachte. Een rivier, wijdt vertakt, verblijdt de stad van God. Maar dat beeld *kan* niet gaan over het oude Jeruzalem, waar in geen velden of wegen een rivier te vinden is.

Het beeld past bij Ezechiël waar Leida een aantal weken geleden een prachtige preek over gelezen heeft. Het water dat onder de tempeldeur door sijpelt en uitgroeit tot een niet doorwaadbare rivier. Of bij de laatste hoofdstukken van Openbaring. Een rivier die ontspringt uit de troon van God, de woonplaats van God en dan steeds overvloediger stroomt.

Waar God woont, stroomt de rivier van zijn trouw en liefde. De psalm kijkt verder en ziet dat waar God woont, de stad niet instort. Het is een beeld van het komende koninkrijk waar God onder de mensen zal wonen. Waar de hemel op aarde daalt. Niet het nieuwe Jeruzalem, niet de hemel op aarde biedt veiligheid, maar God die daar woont.

in de drie coupletten benoemt de psalm drie elementen. De dingen die toen gebeurden: natuurrampen, aanvallen op Sion en de oorlogen in de wereld. Ze zijn hetzelfde als de dingen die nu gebeuren: natuurrampen, aanvallen op de kerk en de oorlogen in de wereld. Alleen het lijkt nu groter, heftiger en ingrijpender.

Anders dan toen, zien we in de natuurrampen meer en meer de verderfelijke invloed de mens. Meer dan ooit zijn we ons bewust van het feit dat wij de oorzaak zijn. Maar ook die andere rampen veroorzaakt de mensheid zelf. Diep onder alles wat gebeurt, ligt toch het egoïsme van de mens. Van zijn verzet tegen God.

In deze psalm wordt het tijdelijke tegenover de Eeuwige gezet. Het tijdelijke dat is het natuurgeweld. De druk die de kerk ervaart, het geweld dat machtigen op aarde laten losbarsten. De dichter weet: het lijkt zo veel, maar het stelt niets voor in vergelijking met de Eeuwige.

Al wankelt de aarde - en dat doet ze vandaag de dag - Al stijgt de zeespiegel - en dat doet ze in een hoger temp dan ooit verwacht. God is een veilige schuilplaats. Ja de zeespiegel stijgt, maar deze dichter zingt ps 46 op hoge toon. Mijn God is een betrouwbare hulp in de nood. Niet de ingenieurs, niet de dijken, niet de milieubeweging brengen een oplossing. Alleen God troont daarboven. Hij is de enige

stabiele factor. Zijn beloften garanderen: Hij is een veilige Burcht. Als de zeespiegel stijgt, zinken wij niet maar zingen wij!

Wat kunnen wij soms moedeloos worden van de nimmer stoppende oorlogsmachine. Van de eeuwige soldaat die dan weer voor en dan weer tegen het communisme of het kapitalisme strijdt. Van de redeloos van mensen als Putin of het ongezeglijke van Trump die zoveel mensen in zijn ban heeft. Van de Europese regering die haar hand niet omdraait voor een deal met Tunesië die de mensenrechten aan de laars lapt.

Maar Drones, F 16 of raketten. God maakt er korte metten mee. Wereldwijd bant Hij oorlogen uit, het wapentuig vernietigt Hij. Tot de dag van vandaag is geen koninkrijk staande gebleven. Alleen God woord blijft.

Gods oproep aan de mensheid is: stop met de oorlog. Je vecht niet tegen mensen, maar tegen mij. Erken dat ik God ben, belijdt mijn Naam.

Het natuurgeweld en het menselijk geweld vraagt om dat antwoord. U bent God. U regeert. Het loopt U niet uit de hand. Voor ieder die dat erkent, geeft deze psalm een relaxt antwoord.

Terug naar dat natuurgeweld. Wat niet lijkt op te houden. Na Slovenië Noorwegen. Na Rhodos en Sicilië Tenerife. Zegt deze Psalm nu dat we er niets aan hoeven te doen? Relax, laat gaan. Het maakt niet uit? Nee dat zegt de psalm niet. Dat zegt God niet. Natuurlijk moeten we onze houding veranderen. Natuurlijk moeten we ons inspannen om iets goeds te doen. De psalm roept op te schuilen. Een burcht heeft dikke muren die het gevaar buiten houden. Daar kun je veilig schuilen als de vijand komt.

Moeten we onze schouders ophalen voor zoveel geweld dat in de wereld om ons heen oplaait. Laat gaan. Nee, we moeten er tegen in geweer komen. We moeten de handen uitsteken naar de slachtoffers, de ontheemden. We mogen de agressor wederstaan door militaire steun te geven aan het aangevallen land. We moeten onze stem laten horen voor onrecht dat wij in Europa laten gebeuren.

Zelfs als het geweld zich tegen de kerk keert. Eigenlijk tegen God keert. Dan mogen we niet zwijgen. Misschien is het beeld van die wijdvertakkende rivier in deze tijd het beeld van de kerk. Vanuit God stroomt het water de wereld in. Laat het evangelie zich horen. Als een liefelijke beek of een onstuimige rivier. De stroom wordt met de tijd steeds groter en steeds meer vertakt. Overal komen mensen tot geloof en vormen zich nieuwe kerkgemeenschappen. Geen kracht die die macht van het water kan breken. Niet voor niets zegt Jezus dat wie in hem gelooft zal stromen van levend water zal zijn. Levend water, waar Jezus de bron van is. De rivier ontspringt in hem en het mag vanuit zijn tempel de wereld in stromen. Vanuit de kerk de dorre aarde bevoeien.

Hoe groot, hoe imposant ook – alle aardse dreiging is beperkt. De schepper van de hemel en de aarde spreekt en het geweld zwijgt. Zoals Jezus eens de machtige storm het zwijgen oplegde. Of onaanraakbaar tussen een woedende mensenmassa die hem wilde vermoorden wegliep. De Heer van de hemelse machten heeft zelf de regie in handen. Zelfs als het zijn dood als mens wordt.

Denk niet dat wij de wereld kunnen verbeteren. Kunnen reden van de ondergang. Er komt een dag dat de elementen zullen vergaan. Dat de hemel zal openbreken. En dat iedereen moet erkennen: Hij is God. Als Hij komt op de wolken met macht en majesteit. Verheven boven de wolken. Daarom hoef je niet te vrezen. Hij komt. En alle knie zal zich buigen.

Dat maakt dat je er heel relaxt in mag staan. Je hoeft niet wakker te liggen van bergen die in zee storten, of kolkende watermassa's. Je hoeft niet te wanhopen als de kerk in brand gestoken wordt. Je hoeft niet te vrezen voor de Putins van deze wereld. God staat boven hen en wankelt niet. Dictaors zijn als gras, als een bloem in het veld. Er blijft niets van over als de wind van de adem van de Heer erover strijkt.

Gemeente doe wat je doen moet. Wees gerust een groene kerk. Maar besef dat daar je verlossing niet inzit. Doe gerust iets voor de vluchteling. Wees royaal als de wereldkerk iets nodig heeft. Maar stel daar je vertrouwen niet op. Bid voor hen, bid voor een wereld zonder hitte en kou, waar iedereen van iedereen houden zou. Wees een liefelijke beek, een stroom van levend water. En geef uitzicht: er komt een nieuwe wereld waarin Hij alles in allen is. Alles in jou. Want de Heer van de hemelse machten is met jou. Jouw burcht is de God van Jakob.

Amen